

Narodowy Bank Polski

ma wyłączne prawo emitowania znaków
pieniężnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Oprócz monet i banknotów powszechnego obiegu
NBP emituje także monety i banknoty kolekcjonerskie.

Emisja wartości kolekcjonerskich
stanowi okazję zarówno do upamiętniania
ważnych historycznych rocznic i postaci, jak i do rozwijania
zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

Od 1996 roku NBP emituje także
dwuzłotowe monety okolicznościowe
powszechnego obiegu ze stopu Nordic Gold.

Wszystkie monety i banknoty emitowane przez NBP
są prawnym środkiem płatniczym w Polsce.

Narodowy Bank Polski planuje wprowadzenie
do obiegu w dniu 7 stycznia 2013 r. monety „Kangur
Walabia Bennetta” o nominale 20 zł, przedstawiającej
urodzonego w Polsce kangura - albinosa.

Informacje o planie emisji oraz o sposobie zamiany monet
2 zł ze stopu Nordic Gold znajdują się na stronie:

www.nbp.pl/monety

Sprzedaż monet kolekcjonerskich emitowanych przez NBP
jest prowadzona w serwisie Kolekcjoner
(aukcja internetowa/sklep internetowy) pod adresem:

www.kolekcjoner.nbp.pl

K | KOLEKCJONER

oraz w oddziałach okręgowych NBP.

Monety zostały wyprodukowane
w Mennicy Polskiej S.A. w Warszawie.

Skład i druk: Drukarnia NBP

NBP

Narodowy Bank Polski

monety

POLSKIE OKRETY

Niszczyciel
„Piorun”

Polskie Okręty: niszczyciel „Piorun”

● ORP „Piorun” był brytyjskim niszczycielem typu „N”, zbudowanym w latach 1939-1940 w stoczni John Brown Co. w Clydebank. 5 listopada 1940 r. został przekazany przez admiralicję brytyjską Polskiej Marynarce Wojennej w zamian za utracony pod Narwikiem niszczyciel „Grom”. Przed przekazaniem stronie polskiej okręt nosił nazwę „Netissa”.

● Po przeszkoleniu załogi „Piorun” rozpoczął służbę patrolową na wodach brytyjskich oraz w eskorcie konwojów atlantyckich. W styczniu 1941 r. włączono go do eskadry poszukującej na północnym Atlantyku niemieckich pancerników „Scharnhorst” i „Gneisenau”. Podczas postoju w Glasgow, w marcu, brał udział w ratowaniu załogi zbombardowanego podczas nalotu pancernika „Duke of York”. W tym miesiącu wszedł w skład eskorty konwojów kursujących pomiędzy Wielką Brytanią a Kanadą. W kwietniu, wraz z brytyjskim niszczycielem, uratował około 290 osób z brytyjskiego krążownika pomocniczego „Rajputana”, zatopionego między Islandią a Grenlandią.

● Największą sławą okrył się podczas pościgu na Oceanie Atlantycznym za niemieckim pancernikiem „Bismarck”. 26 maja 1941 r., odwołany z eskorty konwoju, wszedł do zespołu niszczycieli, którego zadaniem było odnalezienie „Bismarcka”, zagrażającego brytyjskim liniom komunikacyjnym. Nocą, w trudnych warunkach hydrometeorologicznych, wykrył przeciwnika i nawiązał z nim kontakt bojowy. Około godziny manewrował, tak aby niemiecki pancernik nie stracił go z pola widzenia. Co prawda, polski okręt nie był w stanie przeprowadzić ataku torpedowego i skutecznie odpowiedzieć na ostrzał przeciwnika, ale zadanie wykonał – wykrył nieprzyjaciela i utrzymał z nim kontakt oraz zameldował o jego pozycji. Alianckie siły główne zostały naprowadzone i w kilkanaście godzin później zatopiły „Bismarcka”.

● Niszczyciel „Piorun” został następnie skierowany na Morze Śródziemne, gdzie ponownie brał udział w eskortowaniu konwojów. W styczniu 1942 r. powrócił do Wielkiej Brytanii, skąd wraz z innymi niszczycielami sześciokrotnie eskortował konwoje przez Atlantyk oraz trzykrotnie uczestniczył w eskorcie konwojów arktycznych. W 1943 r., ponownie skierowany na Morze Śródziemne, brał udział w inwazji na Włochy. A od listopada – po powrocie na wody brytyjskie – znów był włączany do osłony konwojów atlantyckich. W czerwcu 1944 r. wziął udział w zwycięskiej nocnej bitwie niszczycieli pod Ile de Batz oraz starciu koło Jersey, a 12 sierpnia 1944 r. zatopił koło La Rochelle przerywacz zagród minowych „Sperrbrecher 7”. Po remoncie, zakończonym w styczniu 1945 r., prowadził jeszcze działania na wodach przybrzeżnych, a po zakończeniu wojny przewoził zaopatrzenie dla Polaków znajdujących się w Danii i Norwegii. 28 września 1946 r. został zwrócony władzom Wielkiej Brytanii i pod nazwą „Noble” służył w Royal Navy do 1955 r., kiedy został złomowany.

● „Piorun” miał 1773 t wyporności oraz wymiary: długość 108,66 m, szerokość 10,87 m i zanurzenie 3,50 m. Jego załoga liczyła 10 oficerów oraz 190 podoficerów i marynarzy. Uzbrojony był w trzy podwójne 120-milimetrowe armaty morskie oraz działa przeciwlotnicze: 102-milimetrowe (zainstalowane w 1942 r.), 40-milimetrowe początnie sprężone oraz cztery 20-milimetrowe. Ponadto miał dwa 7,7-milimetrowe ciężkie karabiny maszynowe, 533,4-milimetrową pięcioprowadnicową wyrzutnię torpedową, osiem

torped, dwie wyrzutnie i dwa miotacze bomb głębinowych oraz 42 bomby głębinowe. Napędzały go dwa zespoły turbin o mocy 40 000 KM. Osiągał prędkość maksymalną 33,25 węzłów, a jego zasięg wynosił 5 500 Mm przy prędkości 15 węzłów i 3 700 Mm przy 20 węzłach.

● Dowódcami okrętu byli: kmdr por. Eugeniusz Pławski (od 5 listopada 1940 r. do 30 grudnia 1941 r.), kmdr por. Stanisław Hryniewiecki (od 17 stycznia do 24 maja 1942 r.), kmdr ppor. Tadeusz Gorazdowski (od 24 maja 1942 r. do 1 maja 1943 r.), kmdr por. Stanisław Dziensisiewicz (od 1 maja do grudnia 1943 r.), ponownie kmdr ppor. Tadeusz Gorazdowski (od 7 stycznia 1944 r. do 7 stycznia 1945 r.), kmdr ppor. Jan Tchórzniński (od 7 stycznia do listopada 1945 r.), a następnie – do zwrócenia okrętu Royal Navy – kmdr ppor. Wszechwład Maracewicz.

Walter Pater
Muzeum Marynarki Wojennej

● W dniu **12 grudnia 2012 r.** Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu monetę NISZCZYCIEL „PIORUN” z serii „Polskie Okręty”, o nominale **2 zł**, wykonaną stemplem zwykłym ze stopu Nordic Gold.

N O M I N A Ł 2 Z Ł

metal stop **CuAl5Zn5Sn1** ■ stempel zwykły ■ średnica **27,00 mm**
masa **8,15 g** ■ wielkość emisji do **800.000 szt.**

AWERS: Wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Po bokach orła oznaczenie roku emisji: 20-12, poniżej orła napis: ZŁ 2 ZŁ. W otoku napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA, poprzedzony oraz zakończony sześcioma perełkami. Pod orłem, po prawej stronie, znak mennicy: M/W.

REWERS: Centralnie, na tle morza, stylizowany wizerunek Okrętu Rzeczypospolitej Polskiej „Piorun”, niszczyciela z okresu II wojny światowej. Powyżej okrętu napis: NISZCZYCIEL/„PIORUN”.

NA BOKU: Ośmiokrotnie powtórzony napis: NBP, co drugi odwrócony o 180 stopni, rozdzielony gwiazdkami.

Projektant awersu: **EWA TYC-KARPIŃSKA**
Projektant rewersu: **ANDRZEJ NOWAKOWSKI**